

O RITMO DA ESCOLA

TRABALLAMOS CO RITMO?
ESTÁ A MÚSICA, A POESÍA E A DANZA NA ESCOLA?

Vídeo 1

DEFINICIÓNS:

RITMO:

Forma de sucederse e alternar unha serie de cousas: sons, movementos, palpitacións,..., que se repiten seguindo un patrón.

O ritmo motor permítelles aos nenos e nenas descubrir o espazo que lles rodea, poden desplazarse... O xogo rítmico enriquece a expresión motriz e a capacidade mental.

Cofecemento global, a expresión corporal e a adquisición paulatina do sentido do tempo, a velocidade, o espazo...

MOVEMENTO:

PRIMEIRA E PRINCIPAL CONDICIÓ DE TODO O DESENROLO HUMÁN

“IMPORTANTE PARA A FORMACIÓ INTEGRAL DA PERSOA”

Arnold Gessel e Jean Piaget

EXERCITA:

A IMAXINACIÓ- A MEMORIA- A PERCEPCIÓ DA LINGUAXE- A INTELIXENCIA- A CREATIVIDADE- A AUTODETERMINACIÓ- A LIBERTADE ...

BAILE:

MOVIMENTO ESPONTÁNEO QUE IMPLICA AO CORPO ENTEIRO SEGUINDO O RITMO DUNHA MÚSICA DETERMINADA

Vídeo 2

PRIMEIROS ANTECEDENTE: NAS PINTURAS RUPESTRES

BAILAR AO SOL, Á LÚA, Á CHUVIA, A FECUNDIDADE, Á MORTE, AOS FESTEXOS

NA ACTUALIDADE É UNHA CUESTIÓN SOCIAL RECREATIVA DE FESTEXO

DANZA

ARTE QUE SE CARACTERIZA POR MOVILIZAR O NOSO CORPO AO RITMO DUNHA MÚSICA SEGUINDO UNHA REGLAS FIXAS QUE O EXECUTANTE TERÁ QUE CUMPLIR.

Vídeo 3

COREOGRAFÍA

É CREAR ESTRUCTURAS POLAS QUE SE SUCEDEN OS MOVEMENTOS QUE EXECUTAN OS BAILARÍNS

Vídeo 4

Pharrell Williams - Happy Cia. Daniel Saboya (Coreografia)

BAILOTERAPIA

TÉCNICA NOVA QUE PROPÓN UNHA ALTERNATIVA NOVEDOSA PARA SENTIRSE MELLOR E SUPERAR O STRESS APORTANDO SATISFACIÓN E BENESTAR.

BIODANZA

DANZA DA VIDA

A MÚSICA CHEGA ATA O MÁIS PROFUNDO DE NÓS LIBERANDO OS MEDOS, AS TENSIÓNS E AUMENTANDO A FORTALEZA PERSOAL E A CREATIVIDADE.

MÚSICA

“Correctamente aplicada conduce á virtude, facilita o dominio de sí mesmo e educa a sensibilidade e o bo gusto”

Platón

MUSIKE

Palabra que atopamos en Grecia equivalente a arte das musas. Agrupaba a música a poesía e a danza... é dicir as artes que se rixen polo ritmo.

¿Para qué sirve a música?

Para expresar, escoitar, calar, cambiar, ser diferentes, ser iguais, unir, fortalecer, armonizar, equilibrar, definir, ser únicos, convivir, reflexionar, diverxer, coincidir, motivar, apoiar, volver a intentar, evolucionar, rir, chorar, sentir, soñar, cantar, bailar,...

AS COMPETENCIAS BÁSICAS NA ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA / MÚSICA.

≧

Desenvolvemento da competencia cultural e artística.

A Área de Educación Artística contribúe na adquisición da competencia cultural e artística directamente en todos os aspectos que a configuran. Pon a énfase no coñecemento de diferentes códigos artísticos e na utilización das técnicas e os recursos que lles son propios, axudando ao alumnado a iniciarse na percepción e a comprensión do mundo que lle rodea e a ampliar as súas posibilidades de expresión e comunicación cos demais. A posibilidade de representar unha idea de forma persoal, valéndose dos recursos que as linguaxes artísticas proporcionan, promove a iniciativa, a imaxinación e a creatividade, ao tempo que ensina a respectar outras formas de pensamento e expresión.

A área, ao propiciar o achegamento a diversas manifestacións culturais e artísticas, tanto do ámbito máis próximo como doutros pobos, dota o alumnado de instrumentos para valoralas e para formular opinións cada vez máis fundamentadas no coñecemento. Deste modo, poden ir configurando criterios válidos en relación cos produtos culturais e ampliar as súas posibilidades de ocio.

Contribución da Área de Educación Artística ao desenvolvemento doutras competencias básicas.

-Autonomía e iniciativa persoal.

Ao facer da exploración e a indagación os mecanismos apropiados para definir posibilidades, buscar solucións e adquirir coñecementos, promóvese de forma relevante a autonomía e iniciativa persoal. O proceso que leva ao neno dende a exploración inicial ata o produto final require dunha planificación previa e demanda un esforzo por alcanzar resultados orixinais, non estereotipados. Por outra banda, esixe a elección de recursos tendo presente a intencionalidade expresiva do produto que se desexa lograr e a revisión constante do que se fixo en cada fase do proceso coa idea de melloralo se fose preciso.

A creatividade esixe actuar con autonomía, poñer en marcha iniciativas, barallar posibilidades e solucións diversas. O proceso non só contribúe á orixinalidade, á busca de formas innovadoras, senón que tamén xera flexibilidade pois ante un mesmo suposto poden darse diferentes respostas.

Competencia social e cidadá.

No ámbito da Música, a interpretación e a creación supoñen, en moitas ocasións, un traballo en equipo. Esta circunstancia esixe cooperación, asunción de responsabilidades, seguimento de normas e instrucións, coidado e conservación de materiais e instrumentos, aplicación de técnicas concretas e utilización de espazos de xeito apropiado. O seguimento destes requisitos forma no compromiso cos demais, na esixencia que ten a realización en grupo e na satisfacción que proporciona un produto que é froito do esforzo común. En definitiva, expresarse buscando o acordo, pon en marcha actitudes de respecto aceptación e entendemento, o que sitúa a área como un bo vehículo para o desenvolvemento desta competencia.

- **Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico.** Contribúese á apreciación do ámbito a través do traballo perceptivo con sons presentes nos espazos naturais e nas obras e realizacións humanas. A área sérvese do medio como pretexto para a creación artística, explóralo, manipúlao e incorpóralo recreándoo para darlle unha dimensión que proporcione disfrute e contribúa ao enriquecemento da vida das persoas. Así mesmo, ten en conta outra dimensión igualmente importante, a que compete ás agresións que deterioran a

calidade de vida, como a contaminación sonora ou as solucións estéticas pouco afortunadas de espazos, obxectos ou edificios, axudando aos/ás nenos/ás a tomar conciencia da importancia de contribuír a preservar un ámbito físico agradable e saudable.

- **Competencia para aprender a aprender.** Favorécese a reflexión sobre os procesos na manipulación de obxectos a experimentación con técnicas e materiais e a exploración sensorial de sons, formas ou espazos, co fin dos coñecementos adquiridos doten nenos e nenas dunha bagaxe suficiente para utilizalos en situacións diferentes. O desenvolvemento da capacidade de observación formula a conveniencia de establecer pautas que a guíen, co obxecto de que o exercicio de observar proporcione información relevante e suficiente. Neste sentido, a área fai competente en aprender ao proporcionar protocolos de indagación e planificación de procesos susceptibles de ser utilizados noutras aprendizaxes.

- **Competencia en comunicación lingüística.** Pódese contribuír a través da riqueza dos intercambios comunicativos que se xeran, do uso das normas que os rexen, da explicación dos procesos que se desenvolven e do vocabulario específico que a área achega. De forma específica, cancións ou sinxelas dramatizacións son un vehículo propicio para a adquisición de novo vocabulario e para desenvolver capacidades relacionadas coa fala, como a respiración, a dicción ou a articulación. Desenvólvese, así mesmo, esta competencia na descrición de procesos de traballo, na argumentación sobre as solucións dadas ou na valoración da obra artística.

- **Tratamento da información e competencia dixital.** Contribúese a través do uso da tecnoloxía como ferramenta para mostrar procesos relacionados coa música e as artes visuais e para achegar ao alumnado á creación de producións artísticas e á análise da imaxe e o son e das mensaxes que estes transmiten. Tamén se desenvolve a competencia e desfrute, para seleccionar e intercambiar informacións referidas a ámbitos culturais do pasado e do presente, próximos ou doutros pobos.

- **Competencia matemática.** Aínda que en menor medida, a área contribúe ao desenvolvemento da competencia matemática a abordar conceptos e representacións xeométricas presentes na arquitectura, no deseño, no mobiliario, nos obxectos cotiáns, no espazo natural, e naquelas ocasións nas que se necesitan referentes para organizar a obra artística no espazo. Así mesmo, cando en música se traballan o ritmo ou as escalas, estase a facer unha achega ao desenvolvemento da competencia matemática.

“España es el único país que ha eliminado las artes de la educación primaria”, María Acaso, autora de Art Thinking

CÓMO PODE AXUDAR A EXPERIENCIA ARTÍSTICA A FOMENTAR A APRENDIZAXE NOS COLEXIOS?

A EXPERIENCIA ARTÍSTICA INCLÚE CATRO ELEMENTOS QUE HAN DE PASAR DENDE AS ARTES Á EDUCACIÓN:

- O PENSAMENTO DIVERXENTE (crítico e creativo)
- O PLACER (disfrutar do proceso)
- CELEBRACIÓN DA PEDAGOXÍA COMO UN PROCESO DE XENERACIÓN DE COÑECEMENTO (e non só de transmisión)
- TRABALLO COLABORATIVO E POR PROXECTOS

RECURSOS PARA SER UNHA MUSA

- 1.- Autores varios. DE RODA EN RODA. MÚSICAS E DANZAS DO MUNDO. Editorial Galaxia
- 2.- Luís Prego. PARA CANTAR E BAILAR. Edicións do Cumio.
- 3.- Autores varios. ZAMPADANZAS DO MUNDO. Edicións do Cumio.
- 4.- Autores varios. DANZA Y AUDICIÓN. Editorial Ibis
- 5.- Los Titiriteros de Binéfar. ESTABA EL SEÑOR DON GATO.
- 6.- Autores varios. NA PUNTA DO PÉ PÉS DE LÁ. Editorial Kalandraka
- 7.- Carmen Gil. La paloma Mari Paz. Ediciones SM
- 8.- Carmen Gil. Un vampiro en el polo. Ediciones SM
- 9.- Carmen Gil. Cuentos de miedo. Editorial SM
- 10.- Jean-Michel Billiud. AL RITMO DE LA MÚSICA. Editorial SM
- 11.- Graeme Base. TAMBORES MÁGICOS. Editorial Juventud
- 12.- David Melling. EN BUSCA DEL BESO. Editorial Beascoa
- 13.- Xosé Ramón Mariño Ferro. A AMORA NA SILVA. Edicións do Cumio
- 14.- Carmen Gil. VERSOS DE CUENTO. Ediciones SM
- 15.- Ana García Castellano y Mikel Mardones. A FIGUEIRA DE PELOS TORTOS. Editorial OQO
- 16.- Carmen Gil e Gloria Mosquera. A BRUXA DISCORDIA. CANCIÓNS PARA A PAZ. Editorial Galaxia